

דף ט.

עין משפט א.

או"ח סימן שמו פעיף ג.

ג. ה. מקום שמוקף במחיצות בלא קירוי ויש בו יותר מבית סאתים שהוא שיעור שבעים אמה וד' טפחים על שבעים אמה וד' טפחים^י והוא הנקרא קרפף^כ אסרו חכמים לטלטל בו^ל אלא תוך ד' אמות. אבל מותר להוציא ממנו לכרמלית^מ כגון בקעה העוברת לפניו.

הגה: ע"כ מותר לקחת מפתח המונח בכרמלית שלפני הגינה^נ ולפתוח ולנעול ולהחזיר המפתח לשם, ובלבד שלא יהיה בניהם איסקופא שהיא רשות היחיד כגון שהיא גבוה עשרה ורחבה ד' טפחים^ו, או שיש לה ב' מחיצות מן הצדדים שהם רחבות ארבעה ומשקוף עליהם רחבה ארבעה שאז הוי רה"י^ע אפי' שאינה גבוה עשרה^פ.

י. כמבואר בריש סי' שנ"ח.

כ. והמקום לא הוקף לדירה שהיה דעתו לנטוע או לזרוע.

ל. כיון שהוא גדול הרבה יבואו לטעות בר"ה לכן גזרו בו.

מ. הגם שמן התורה הוא רשות יחיד גמור כיון שיש לו מחיצות, והזורק מתוכו לר"ה חייב ואסרו חכמים מרה"י לכרמלית, מ"מ כאן חכמים לא גזרו שאם נאסור יסברו שהוא רשות היחיד גמור ויבואו לטלטל בכלו, ויבואו מתוך זה לטלטל גם בר"ה כיון שהוא גדול, ע"כ נתנו לו דין כרמלית לענין זה. מ"ב אות י"ז.

נ. אע"פ שהגינה היא רשות היחיד מן התורה שמוקפת מחיצות היא, כיון שחכמים עשו אותה ככרמלית לענין שלא לטלטל בה כי אם ד' אמות לא אסרו לטלטל ממנה לבקעה שלפניה.

ואפי' לפתוח ולהכניס הדלת של הגינה עם המפתח בתוכה מותר.

ס. דאז הוא מטלטל מכרמלית לרה"י שהיא האיסקופא, ומרה"י לכרמלית וזה אסרו חכמים.

ואם האיסקופא עצמה אינה גבוה עשרה היא עצמה כרמלית, ואין איסור מכרמלית לכרמלית, ומכרמלית לגינה שבה לא גזרו כיש מתירין בסעיף א'. וכן אם לא היתה רחבה ד' טפחים יש לה דין מקום פטור ומותר לעמוד עליה ולפתוח ולסגור. מ"ב אות כ"א.

ע. דאמרינן פי תקרה יורד וסותם, והוי מחיצה שלישית, וכמובן ביש בה ד' טפחים דבפחות מזה אפי' בד' מחיצות גמורות לא הוי רשות היחיד, וכמו בסי' שמ"ה סעיף ט'.

פ. היינו האיסקופא. מ"ב אות כ"ד.

הגה: אסור להכניס מהאיסקופא לרה"י או להיפך **ז** שחוששין שמא לא יהיה בתקרה **ז** ארבעה טפחים, ואז אם אין האיסקופא גבוה ג' יש לה הדין כרמלית שלפניה, ואפי' אם גבוה ג' טפחים **ר** מאחר שכל רשויות שלנו הם כרמלית אומרים מצא מיין את מינו ונעור והוי מכניס מכרמלית לרשות היחיד.

ה"ה אם התקרה רחבה הרבה ואין לה מחיצות מן הצדדים דינה כרשות שלפניה **ש**, וכן בגגות שלנו שבולטים לפני הבתים **ת** דינם כרשות שלפניהם ואסור להכניס משם לפנים ואין אומרים פי תקרה יורד וסותם כיון שמשופע.

דף ט:

עין משפט א. או"ח סימן רלב סעיף ב

ב. לא יושב אדם להסתפר סמוך למנחה עד שיתפלל **א** וכן לא יכנס למרחץ ולא למקום שמעבד עורות, ולא לדון ולא לאכול אפי' סעודה קטנה סמוך למנחה גדולה, ואם התחיל באחת מכל אלו אינו

צ. מיירי באיסקופא העומדת תחת המשקוף, ואפי' אם המשקוף שעליה רחבה ד"ט ששם רשות היחיד עליה אפי' הכי יש להחמיר דפעמים אין בו ד"ט ויבא להכניס ממנה לרה"י. מ"ב אות כ"ה. וה"ה דאסור להוציא ממנה לרה"ה מטעם הנ"ל. **ק.** של האיסקופא.

ר. הגם דהוי מקום פטור דאם אין בתקרה של משקוף האיסקופא ד"ט א"כ מותר ממקום פטור להוציא, מ"מ כיון שכל רשויות שלנו הם כרמלית ואסקופא זו סמוכה לה דינה ככרמלית אסור ממנה לרשות היחיד.

ועיין במ"ב אות כ"ח איך להתנהג בפתיחת ביכנ"ס ע"י הגוי שמביא המפתח כדי לפותחו. **ש.** וע"כ אסור להכניס ממנה לפנים כיון שאין לה מחיצות אינה רשות היחיד לעצמה. ולענין להוציא ממנה לחוץ אם בצידה כרמלית מותר, ואם ר"ה אסור, כיון שמקורה דינה ככרמלית ואסור ממנה לרה"ה, מ"ב אות ל'.

ת. אפי' יש להם מחיצות אין אומרים בהם פי תקרה יורד וסותם כיון שהם משופעים, ביאורי הגר"א. ועיין בט"ז ס"ק ז', ותיקונו בעשיית צורת הפתח.

א. משנה שבת ט' ע"ב. וסמוך למנחה היינו חצי שעה קודם לזמן המנחה, ב"י, ומ"א ס"ק ד'.

גם ת"ח שתורתם אומנותם לא יתחילו חצי שעה קודם מנחה לעסוק בפילפול שלא יהיה לבם טרוד אלא מתוך הלכה פסוקה, כה"ח אות י"ז.

מפסיק ^ב אפי' שהתחיל באיסור, ובלבד שיהיה שהות ביום להתפלל אחר שיגמור סעודתו או מלאכתו ^ג, אבל אם אין שהות ^ד צריך להפסיק. מאימתי התחלת תספורת משיניח סודר של ספרים על ברכיו, ותחילת דין משיתחילו הצדדים לטעון, או משיתעטפו הדיינים, והיום שאין עיטוף משישבו על דעת לדון, ותחילת סעודה משיטול ידיו.

הגה: ויש חולקים וסוברים דסעודה קטנה מותר ואינו אסור אלא בסעודת נישואין או מילה.

הגה: וי"א דאפי' סעודה גדולה סמוך למנחה גדולה מותר ^ה.

הגה: וי"א דסעודה קטנה אפי' למנחה קטנה מותר, ונהגו להקל בסעודה גדולה סמוך למנחה גדולה וגם להקל בסעודה קטנה סמוך למנחה קטנה.

מ"מ יש להחמיר בסעודה גדולה אפי' סמוך למנחה גדולה ^ו, ואפי' אם התחיל לפני כן אם הגיע זמן מנחה קטנה צריך להפסיק ולהתפלל.

הו"מ סימן ה פ"ה ד

ד ח. אין יושבין ^ז אפי' לגמר דין בתחילת שעה שביעית עד שיתפללו מנחה, ואם התחילו, אפי' תחילת דין אין מפסיקין, ובלבד שהיה

ב. היינו דהתחיל אחר שהגיע זמן מנחה גדולה, אבל התחיל משהגיע זמן סמוך למנחה קטנה מפסיק אפי' יש שהות, מ"א ס"ק ט', כה"ח אות י"ט.

ג. וי"א דרק מלאכה שאינו מפסיק בה לחצאין אסורה כגון תספורת, אבל כתיבה או תפירה שמפסיקים בהם באמצעם אין איסור. וכ"כ המאירי, כה"ח אות י"ח.

ד. היינו שידוע שתמשך הסעודה עד שתחשך וע"כ צריך להפסיק מיד, מ"א ס"ק י"א.

ה. ולדעה זו סמוך למנחה קטנה אסור גם בסעודה קטנה ואם התחיל אינו מפסיק אפי' בסעודה גדולה אם יש שהות, מ"א ס"ק ט"ו.

ו. וכן המנהג בירושלים שאין יושבין לאכול בסעודה גדולה כגון של נישואין וכדומה אפי' סמוך למנחה גדולה עד שמתפללין מנחה קודם, כה"ח אות ל'.

אך המחמיר כדעת מר"ן דגם בסעודה קטנה אסור אפי' סמוך למנחה גדולה תע"ב, כה"ח אות ל"ד.

ז. משנה שבת דף ט' ע"ב, וכרב אחא בר יעקב שם, וכ"כ הטור והרא"ש והרי"ף. ובספר פעמוני זהב (אנקאוה) כתב דלא איתמר דין זה, אלא במקום שנהגו להתפלל מנחה גדולה, אבל בערי המערב דמנהג קבוע להתפלל בזמן מנחה קטנה דוקא, פשוט הוא דיכול להתחיל אפי' לכתחילה לדון משעת מנחה גדולה עד סמוך לזמן הקטנה.

להם שהות להתפלל אחר שיגמרו הדין. אבל סמוך למנחה קטנה **ה** אפי' התחילו לגמר דין מפסיקין.

עין משפט ב. או"ח סימן רלה סעיף ב

ב. אסור להתחיל לאכול חצי שעה סמוך לזמן ק"ש של ערבית, ואם התחיל לאכול אחרי שהגיע זמנה **ט** מפסיק וקורא בלא ברכות וגומר סעודתו, ואח"כ חוזר וקורא אותה בברכותיה ומתפלל.

הגה: אם התחיל לאכול א"צ להפסיק לתפלה אם יש שהות אח"כ להתפלל, אבל אם לא התחיל לאכול אפי' נטל ידיו **י** מפסיק גם לתפילה.

עין משפט ג. ד. או"ח סימן רלב סעיף ב

עיין לעיל עין משפט אות א

- ה.** כ"כ בב"י ובד"מ ועיין סמ"ע ס"ק י"ד. והטעם שמא יראו טעם אחר לסתור הדין, ועיין טורי אבן בר"ה, ושו"ת אחיעזר ושו"ת חתם סופר ופ"ת.
- ט.** ומפסיק וקורא כיון דק"ש מן התורה משא"כ בתפלה.
- י.** וְיָדָיו וְלֹא בִירֵךְ עֲנִטִי אֲבָל אִם כָּבַד בִּירֵךְ יֹאכֵל כֹּזֵית וְאַחֲרָיִךְ מִפְּסִיק וּמִתְפַּלֵּל, וְלֹא הוּי הַפְּסֵק בְּאַמְצַע הַסְּעוּדָה כַּמֵּ"שׁ בְּסִי קַע"ח סְעִיף ו'.